

План за дейността на НРЛ по Чревни инфекции патогенни коки и дифтерия през 2026 г.

I. Лечебно-диагностична и референтна дейност:

1. Изследване на текущи проби за доказване на бактериални причинители на чревни инфекции – тифо-паратифни и нетифни *Salmonella sp.*, *Shigella sp.*, диарогенни *E. coli* (EPEC; ETEC; VTEC; EHEC; EIEC; DAEC; EAEC), *Campylobacter sp.*, *Yersinia enterocolitica*, *C. perfringens*, *C. diffisile*, *H. pylori*. **Срок - постоянен**
2. Потвърждаване на бактериалната диагноза на клинични бактериални изолати, причинители на интестинални и екстраинтестинални инфекции: *Salmonella*, *Shigella*, патогенни *E. coli*, *Campylobacter*, *Yersinia enterocolitica* и други представители на род *Enterobacteriaceae*. Потвърждаване на микробиологичната диагноза на патогенни коки и дифтерийни бактерии. **Срок – постоянен**
3. Откриване, доказване и проследяване на епидемии, причинени от патогенни бактерии, предавани с храни и води.
4. Участие в международни системи за контрол на качеството: Серологична диагностика на тифо-паратифни заболявания провеждан от INSTAND, e.V. Düsseldorf, Германия; **Юни 2026 г.**
5. Участие в международни системи за контрол на качеството със серотипизиране на салмонелни щамове и тестване на антимикробна чувствителност, както и идентификация и разграничаване на *Campylobacter jejuni/ coli* и изпитване на антимикробна чувствителност. **Юни - Септември 2026 г.**
6. Организиране и провеждане на външния контрол на мрежата микробиологични лаборатории от страната по «Идентификация и серотипизиране на бактериални чревни патогени». **Май - Ноември 2026 г.**
7. Проучване на микробиологичната и епидемиологична характеристика на зоонози предавани с храни и води - *Salmonella sp.*, *Campylobacter sp.*, диарогенни *E. coli*, *Yersinia enterocolitica* **Срок – постоянен**
8. Изследване на фекални проби за откриване и доказване на *Klebsiella pneumoniae*, продуцираща ентеротоксини, чрез които участва в хронични възпалителни процеси на червата, както и може да бъде основен причинител на диаричен синдром **Срок - постоянен**

9. Изследване на фекални проби за откриване и доказване на шига токсини- stx1 и stx2 при VTEC/STEC, като причинители на Хеморагично-уремичен синдром. **Срок - постоянен**
10. Изследване на клинични изолати *Salmonella*, *Campylobacter* чрез целогеномно секвениране за доказване на епидемични взривове и предвиждане на антимикробна резистентност. **Срок – постоянен**
11. Разработване и прилагане на иновативни диагностични методи за доказване на инфекции, причинени от *Clostridium difficile* в проби фецеси, както и откриване и доказване на резистентност към ванкомицин и метронидазол чрез PCR анализ. **Срок – постоянен**
12. Диагностика на синдрома на Гилен-Баре, причинен от *Campilobacter jejuni* чрез количествено откриване на IgM и IgG антитела в серум. **Срок – постоянен.**

II. Научна дейност.

1. Участие в **ПРОЕКТ** на тема: „ Епидемиологично проспективно проучване върху носителството на *C. difficile* с оценка на риска от придобиване на клостридиална инфекция в обществото и определяне ролята на малките деца като резервоар на инфекции от токсигенни *C. difficile*“ с договор КП-06-Н-93/3 09.12.2025г към ФНИ **Срок – Декември 2028 г.**
2. Участие в **ПРОЕКТ** на тема: *ГРАНД МУ София, 2025. Клинични проучвания при клостридиални инфекции сред бебета и възрастни. Р-л на проекта Доц. Д-р В. Р. Велев, МУ София, Катедра Епидемиология Договор 10126/27.11.2025г. Срок – Ноември 2027 г.*
3. Участие в **ПРОЕКТ** „Център за компетентност „Имунопатоген“ с договор BG16RFPR002-1.014-0017 по Програма „Научни изследвания, иновации и дигитализация за интелигентна трансформация“ 2021 – 2027 г.. **Срок – Ноември 2026 г.**
4. Проучване на редки и екзотични серотипове бактериални чревни патогени. **Срок – постоянен.**
5. Участие в Национални и международни научни форуми по клинична микробиология и инфекции с доклади и постери. **Срок – постоянен.**
6. Разработване и внедряване на PCR-анализ за доказване на токсигенни *Clostridium* sp., отговорни за диаричен синдром. **Ноември 2026 г.**

7. Епидемиологично проучване и статистически анализ на носителството на *C. difficile* сред бебета и малки деца в България. **Декември 2026 г.**
8. Определяне на профил на антимикробната резистентност по критерии: медицински център и/или таргетна група пациенти от клиника по гастроентерология; клиника по пулмология; клиника по инфекциозни болести и др.
9. Участия в годишни референтни срещи на EFSA и ECDC.

III. Учебна дейност

1. Следдипломно и продължаващо обучение на специалисти. Тематични курсове: СПЕЦИАЛНА МИКРОБИОЛОГИЯ – I ЧАСТ МОДУЛ I –ЕНТЕРОКОЛИТЕН СИНДРОМ **02 - 06 февруари 2026 г.**
2. Микробиологична диагностика на дифтерия и стрептококови инфекции **01 – 05 юни 2026 г.**
3. Микробиологична диагностика на стафилококови инфекции **15 – 19 юни 2026 г.**
4. Лекции и упражнения със студенти по медицина от СУ «Св. Климент Охридски» по програма на курс Епидемиология. **Срок – Юни 2026 г.**
5. Участие в практически курсове и специализации в чужбина и страната за повишаване професионалното ниво на екипа на лабораторията.

IV. Противоепидемична дейност

1. Определяне етиологична структура и разпространение на салмонелозите, шигелозите, кампилобактериозите и колиентеритите при хората за страната.
Срок - Постоянен
2. Участие в обследване и доказване на епидемични взривове от инфекции, предавани с храни и води. **Срок – постоянен.**
3. Определяне етиологията на трудни за идентификация епидемични огнища във взаимодействие със специалистите от Референтния център по инфекциите предавани с храни и води – вирусолози, паразитолози и епидемиолози и външни структури и организации- РЗИ, БАБХ, МЗ, ECDC и др. **Срок – постоянен.**
4. Потвърждаване щамове причинители на инфекции предавани по хранителен и воден път: *Salmonella*, *Shigella*, диарогенни *E. coli*, *Campylobacter*, *Yersinia*. **Срок - постоянен**
5. Участие в международни мрежи за надзор на заразните и паразитни болести:

5.1. Програма на СЗО Глобална мрежа по инфекции предавани по хранителен път – WHO Global Foodborne Infections Network (GFN) (бивша Програма на СЗО по Глобален надзор на салмонелозите - WHO Global Salm-Surv Programme) **Срок – постоянен.**

5.2. Европейска система за надзор (The European Surveillance System – TESSy) към Европейския Център за Контрол на Заболяванията (European Centre for Disease Prevention and Control – ECDC) **Срок - постоянен.**

6. Поддържане на връзка и сътрудничество с микробиологичните лаборатории на РЗИ, УМБАЛ, МБАЛ, ДКЦ и частните микробиологични лаборатории, микробиологичните лаборатории на инфекциозните болници в страната, катедрите по Микробиология на Медицинските университети, София, Варна, Пловдив, Плевен и Стара Загора, Националната референтна лаборатория салмонели и салмонелози към Националния диагностичен научноизследователски ветеринарномедицински институт, София. **Срок - постоянен**
7. Участие в национална мрежа за събиране на информация за епидемиологичен надзор във взаимодействие с микробиологичните лаборатории на РЗИ, МБАЛ и инфекциозните болници в страната. **Срок - постоянен**
8. Провеждане методично ръководство на микробиологичните лаборатории от националната лабораторна мрежа по отношение диагностиката на *Salmonella*, *Shigella*, диарогенни *E. coli*, *Campylobacter*, *Yersinia*, патогенни коки и дифтерия. **Срок - постоянен**
9. Участие в изготвянето на нормативни материали: наредби, инструкции, методични указания, оперативни процедури. **Срок - постоянен**